

Третьяк Анастасія,
*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
аспірантка кафедри екологічного права*

ОСОБЛИВОСТІ БУТТЯ ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Взаємодія людини з інформаційним середовищем, як проблема, невпинно актуалізується. У другій половині –XX – на початку XXI ст. відбулася науково-технічна революція. Матеріальні блага індустріального суспільства поступилися інформаційному сектору, який став випереджати традиційні галузі, що були характерні для індустріальних країн.

Можна стверджувати, що вплив інформаційної компоненти на соціум різко підвищився з появою інтерактивних медійних технологій, а особливо Інтернету, який дозволяє не тільки споживати інформацію, а й брати активну участь у процесах вироблення та циркуляції інформаційних потоків. Інформація відкриває нові можливості для персоналізації та самоідентифікації особистості. Таким чином, новий інформаційний простір, генерований інтернет-технологіями, виступає одночасно і засобом, і середовищем соціального розвитку та становлення особистості [1, с. 134].

Поява персональних комп'ютерів стала подією, не менш значущою в історії людства, ніж поява друкарського верстата. Швидко сформовані комп'ютерні мережі стають і символом інформаційного суспільства, і реальним інструментом, що радикально змінює комунікативні практики [1, с. 126].

Процес інформатизації суспільства являє собою сукупність технічних і програмних засобів зберігання, обробки і передачі інформації, а також політичні, економічні і культурні умови реалізації процесів інформатизації.

Щодо об'єктивних передумов процесу інформатизації, то до них відносять: вичерпання можливостей екстенсивного розвитку продуктивних сил, усвідомлення обмеженості природних ресурсів, місця людського існування, зростання складності виробничих відносин, появою так званих глобальних проблем людства, що вимагають усвідомлення його багатовимірної єдності [1, с. 114].

Під впливом зростаючого процесу проникнення у всі аспекти життя індивіда інформаційних технологій, відбувається переоцінка ціннісного, морального та духовного компонентів світогляду людини, трансформація традиційних форм спілкування та ускладнення системних зв'язків соціальних суб'єктів [3, с. 109].

Розглядаючи всі аспекти прояву процесу інформатизації, слід виділити позитивні риси даного явища, а саме: можливість вільного виходу та доступу до інформаційного буття на всіх рівнях від глобального до локального, а також позбавлення потреби у виконанні рутинної інтелектуальної роботи.

Доцільно стверджувати, що в інформаційному суспільстві змінюється і сама людина. Трансформується її інформаційна культура, а саме уміння цілеспрямовано працювати з інформацією, використовувати її, обробляти, зберігати й передавати, тобто вона визначає рівень інформаційного спілкування. Змінюється свідомість людини, вона не уявляє свого існування без інформаційних технологій, які здійснюють величезний вплив на все її існування — як біологічне, так і соціальне.

Також, слід виокремити і негативні наслідки всеосяжної інформатизації. В її межах здійснюється своєрідний вплив на особистість: цілеспрямований інформаційний тиск з метою зміни світогляду, політичних поглядів і морально-психологічного стану людей; розповсюдження недостовірної, спотвореної, неповної інформації; використання неадекватного сприйняття людьми достовірної інформації; комп'ютерна злочинність, віруси [1, с. 150-151].

Інформаційні технології, за допомогою структуризації інформації й забезпечення її доступності, здійснюючи глибокі трансформації індивідуальної й масової свідомості, уніфікують соціальні практики, забезпечують включення людей у глобальний інформаційний обмін і стають інструментом психологічного тиску, насильницькі втручаючись в емоційно-вольову сферу людини.

Також, постає проблема інформаційної свободи людини, виняткову роль в якій відіграють її інформаційні права. Інформаційні права гармонічно входять у структуру інших прав і свобод, упорядковують інформаційні процеси [2, с. 18]. Поняття інформаційної свободи та інформаційних прав слід розглядати в їхній діалектичній єдності. А кожна розвинена держава повинна забезпечувати їх належну охорону і безперешкодну реалізацію.

Людство стикається як з позитивними, так і з негативними наслідками процесу інформатизації, але немає іншого вибору, як адаптуватись до цього всеосяжного і неминучого процесу.

Література:

1. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем: монографія. О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань, С. Б. Жданенко та ін.; за ред. О. Г. Данильяна. Х.: Право. 2016. 488 с.

2. Danilyan O. G. The problem of correlation between information rights and information freedom of man in the contemporary worl. O. G. Danilyan, A. P. Dzeban. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Редкол.: А. П. Гетьман та ін. Х.: Право, 2018. Вип. 3 (34). С. 4-12.

3. Danilyan O. G. Man in the information from moral identification to moral identity. O. G. Danilyan, A. P. Dzeban, Y. Y. Kalinovsky. National Academi of Managerial Staff of Culture and Arts Herald.2019. 1. Pp. 108-113.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

Кафедра філософії

ФІЛОСОФІЯ І ПРАВО

Тези доповідей
XVI Міжнародної наукової конференції
аспірантів та студентів
(22 травня 2020 року)

Харків
«Право»
2020

УДК 340.12

Ф56

Організаційний комітет:

Голова – А. П. Гетьман, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Члени: О. Г. Данильян, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії; С. Б. Жданенко, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії; І. І. Коваленко, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії; Г. В. Коваленко, кандидат юридичних наук, асистент кафедри філософії

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції

Філософія і право : тези доп. XVI Міжнар. наук. конф. аспірантів та студентів (22 трав. 2020 р.). – Харків : Право, 2020. – 474 с.

ISBN 978-966-998-003-8

У пропонованій до уваги читачів збірці тез і повідомлень XVI Міжнародної наукової конференції аспірантів та студентів «Філософія і право» висвітлюється широке коло як загальнофілософських проблем, так і різноманітних аспектів філософії права. Певна частина матеріалів конференції розвиває і поглиблює філософські уявлення у царині правової онтології, правової антропології, теорії правових цінностей, теорії пізнання права та інституційного виміру права. Деякі напрацювання містять спроби не тільки по-новому підійти до осмислення вже достатньо розробленої проблематики, а й виявляються кроком на шляху пізнання раніше не відрефлектованого шару правової реальності. У цьому сенсі зміст нижченаведених тез засвідчує зацікавленість майбутніх фахівців права у більш глибокому теоретичному освоєнні тих феноменів правової реальності, пізнання яких є умовою розв'язання нагальних практичних завдань правотворчого й правозастосовного характеру в контексті гідного виконання професійної місії у розбудові правової державності в Україні.

УДК 340.12

Адреса редакційної колегії:

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, Харків, 61024, Україна

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2020
© Оформлення. Видавництво «Право», 2020

ISBN 978-966-998-003-8